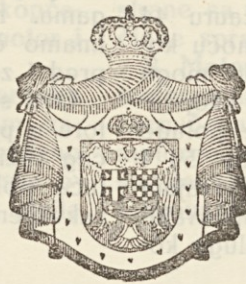

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 20 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Januara 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5335

Liesinger Motorenfabrik Aktiengesellschaft, Liesing b. Wien, Austrija.

Motorno vozilo po šinama a naročito motorna dresina.

Prijava od 12. novembra 1926.

Važi od 1. avgusta 1927.

Traženo pravo prvenstva od 16. novembra 1923. (Austrija).

Pronalazak se odnosi na motorem pogonjeno vozilo koje ide po šinama, a naročito na motornu dresinu. Pronalazak ima za cilj tako bitno uprošćenje rukovanja vozilima, da se ona mogu stavljati u pogon i lako održavati u pogonu i od neškoloranih osoba. Prema pronalasku se to postiže na taj način, da vozilo ima ručnu ili nožnu pogonsku spravu i kvačiono postrojenje, koje s jedne strane omogućava kvačenje pogonske sprave sa motorem radi stavljanja istog u hod i s druge strane omogućava kvačenje pogonske sprave sa pogonskim točkovima vozila radi pogona istih točkova u napred i u nazad.

Na nacrtu je prestavljen jedan oblik izvođenja pronalaska. Sl. 1 pokazuje pogonski mehanizam vozila u izgledu, sl. 2 pokazuje podužni presek duž pogonske osovine, kroz pogonski mehanizam i to u povećanoj srazmeri.

1 je pogonska osovina. Ona naleže u ležištima 2, 3, 4 i 5 i nosi na oba kraja pogonjene točkove 6, 7 vozila. Vozilo je snabdeveno motorem, koji u nacrtu nije prestavljen. On pogoni lančani točak 10. Zatim vozilo ima još i ručnu ili nožnu pogonsku spravu x , koja omogućava pokretanje sprave ili rukama ili nogama. Pogonska sprava kod nacrtaog primera izvođenja je nožna i sastoji se iz osovine 12, koja naleže na koji način na vozilu i na kojoj su zaklinčeni, lančani točak 13, i

u suprotnim pravcima upravljene krivaje 14, 15, Krivaje nose nožne pedale 16, 17.

Motorem pogonjeni lančani točak 10 pogoni pomoću lanca 20 lančani točak 21, čija glavčinasta čaurica 22 naleže lako okretljivo na pogonskoj osovinu 1. Lančani točak 13 vrši prenos pomoću lanca 24 na lančani točak 25, čija je glavčinasta čaura 26 nameštena lako okretljivo na pogonskoj osovinu 1.

Vozilo ima zatim i kvačioni uređaj y ; on se sastoji od dva (ulazeća i izlazeća) kvačila; y' i y'' i celishodno kvači pogonsku spravu x ili sa motorem ili sa pogonskom osovinom 1. Kvačilo y' služi za spoj x i 1. Kvačilo y' deluje samo u jednom pravcu okretanja, a kvačilo y'' naprotiv u oba pravca okretanja. Kvačilo y' sastoji se iz kandžastog kvačila sa kvačionim kandžama 30, 31, koje u jednom pravcu okretanja koso natrčavaju. Kvačione kandže 30 su postavljene na rubu čaure 34 i pomoću klina 35 i žljeba 36 su pomično zaklinčene na glavčinastoj čauri 26. Kvačione kandže 31 predviđene su na jednom kraju glavčinaste čaure 22. Kvačilo y'' se sastoji iz kandžastog kvačila. Kandže 40 su postavljene na rubu čaure 44, koje su pomoću klina 45 i žljeba 46 pomično zaklinčene na glavčinastoj čauri 26. Kandže 41 su predviđene na glavčini 48 kočionog kotura 49, koji je zaklinčen na osovinu 1. Obe kvačione čaure 34, 44, spojene su među

sobom pomoću poluge 50. Ta poluga prolazi kroz rupu 51 na lančanom točku 25. Na jednu od kvačionih čaura, kod nacrtanog oblika izvođenja, deluje na čauru 44 mehanizam za ukopčavanje s , pomoću koga se kvačilo y' i y'' naizmenično mogu da uvuku i izvuku. Mehanizam za ukopčavanje S sastoji se iz ukopčavajuće poluge 55, koja lebdi oko obrtne osovine 54 i koja hvata jednim krakom u udešavajući žljeb 56 čaure 44. Drugi krak ukopčavajuće poluge 55 izveden je kao poluga kojom se stavlja u dejstvo.

Između lančanog točka 21 i pogonske osovine 1 predviđeno je kvačilo z , koje omogućava, da se motor ukopča i iskopča u odnosu na pogonsku osovinu 1. Kvačilo z se sastoji iz lamelastog kvačila, čije se lamele 60 stiskaju jedna na drugu oprugama 61. Ukopčavanje i iskopčavanje kvačila z može se vršiti pomoću poluge 63, koja lebdi oko čepa 64. Čeona strana glavčine poluge 63 ima kose upravljačke površine 65, koje kod okretanja poluge 63 ili nailaze ili prolaze preko fiksno postavljenih upravljačkih površina 66.

Na sl. 1 i 2 nacrtani položaj delova pogonskog mehanizma odgovara pogonu pogonske osovine 1 pomoću motora vozila. Kvačilo z je uvučeno a oba kvačila y' i y'' su izvučena. Poluga za ukopčavanje 55 zauzima svoj srednji položaj III. Kretajući se motor prenosi svoju snagu sa lančanog točka 10 preko lanca 20, a lančani točak 21 i kvačilo z pak na pogonsku osovinu 1.

Ako treba pokrenuti mirujući motor pomoću pogonske sprave x , tada je potrebno pomeriti polugu 55 za ukopčavanje samo u položaj I. U tom je položaju kvačilo y' zakvačeno. Istovremeno je potrebno otkvačiti kvačilo z pomeranjem poluge 63 za kvačenje. Ako se pak počne gaziti na pedale 16, 17, tada se prenosi okretanje lančanoga točka 13 putem 24, 25, 26, 35, 34, 30, 31, 22, 21, 20 na lančani točak 10 i motor se stavlja u rad.

Posle iskakanja motora, isti se kreće napred te time dolaze kandže 31 pred kandže 30. Kose upravljačke površine 31' kandža 31 penju se pri tom na kose upravljačke površine 30' kandža 30 i izdejstvuju na taj način automatsko iskopčavanje kvačila y' kao i pomeranje poluge 55 za ukopčavanje u srednji položaj III.

Ako treba vozilo pokretati snagom nogu, tada je potrebno samo pomeriti polugu 55 za ukopčavanje u položaj II. Time se ukopčava kvačilo y'' , što ima za posledicu, da se prenosi obrtno kretanje lančanog točka 13 putem 24, 25, 26, 45, 46, 44, 40, 41, 48 na pogonsku osovinu 1. Kvačilo z može biti kod položaja II ukopčavala ili ukop-

čano ili iskopčano. Kod ukopčanog kvačila z postoji mešoviti pogon t. j. pogoni se pogonska osovina 1 i motorem i nogama. Kod iskopčanog kvačila z naprotiv imamo čisto nožni pogon i pokretanje napred i za pokretanje natrag.

Ova sprava omogućava i stavljanje motora u pokret uz pripomoć žive sile jurećeg vozila. U tom slučaju stoji ukopčavajuća poluga u položaju III i kvačilo z je zakvačeno.

Patentni zahtevi:

1. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina, naznačena time, da vozilo ima ručnu ili nožnu pogonsku spravu (x) i kvačioni uređaj (y), koji s jedne strane dozvoljava kvačenje pogonske sprave sa motorem (10) radi stavljanja istoga u kretanje, a s druge strane dozvoljava kvačenje pogonske sprave sa pogonskim točkovima (6, 7) vozila radi pogonjenja istih točkova u napred i u nazad.

2. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina prema 1 patentnom zahtevu, naznačena time, da kvačioni uređaj (y) ima dva kvačila (y' , y''), od kojih je jedno kvačilo (y'') postavljeno između pogonske sprave (x) i pogonske osovine (1) pogonskih točkova (6, 7), a drugo kvačilo (y') je postavljeno između pogonske sprave (x) i motora (10).

3. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina prema 2 patentnom zahtevu, naznačena time, da između pogonske sprave (x) i motora (10) predviđeno kvačilo (y') stoji u vezi sa upravljačem (30', 31') koje posle stavljanja motora u pokret automatski iskopčava kvačilo.

4. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina prema 2 i 3 patentnom zahtevu naznačena time, da se između pogonske sprave (x) i motora (10) predviđeno kvačilo (y') sastoji od kandžastog kvačila (30, 31) sa kandžama kvačila, koje koso natrčavaju u jednom pravcu okretanja.

5. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina, prema 2 patentnom zahtevu, naznačena time, da se između pogonske sprave (x) i pogonske osovine (1) pogonskih točkova (6, 7) vozila predviđeno kvačilo (y'') sastoji iz kvačila, koje dejstuje u oba pravca obrtanja, n. pr. sastoji se iz kandžastog kvačila (40, 41).

6. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina po 1 patentnom zahtevu, naznačena time, da kvačioni uređaj (y) stoji u vezi sa ukopčavaonim mehanizmom (S), koji u jednom položaju (I) ukopčavanja ukopčava pogonsku spravu u odnosu

na motor, a u drugom ukopčavajućem položaju (II) ukopčava pogonsku spravu u odnosu na pogonske točkove vozila i u trećem položaju (III) ukopčavanja ukopčava pogonsku spravu u odnosu na motor i pogonske točkove vozila.

7. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina prema 1 patentnom zahtevu, naznačena time, da je predviđeno kvačilo (z) između motora i pogonske osovine (1) pogonskih točkova (6, 7) vozila

koje se može uvući i izvući, i čiji je gonjeći kvačioni deo vezan na okretanje s jedne strane sa motorom (10) a s druge strane sa teranim delom kvačila (31) kvačione sprave (y).

8. Motorno vozilo po šinama, a naročito motorna dresina po pat. zahtevima od 1—7, naznačena time, da su kvačioni uređaj (y) motorno kvačilo (z) i kočnica (48, 49) postavljeni na pogonskoj osovini pogonskih točkova (6, 7) vozila.

Fig. 1

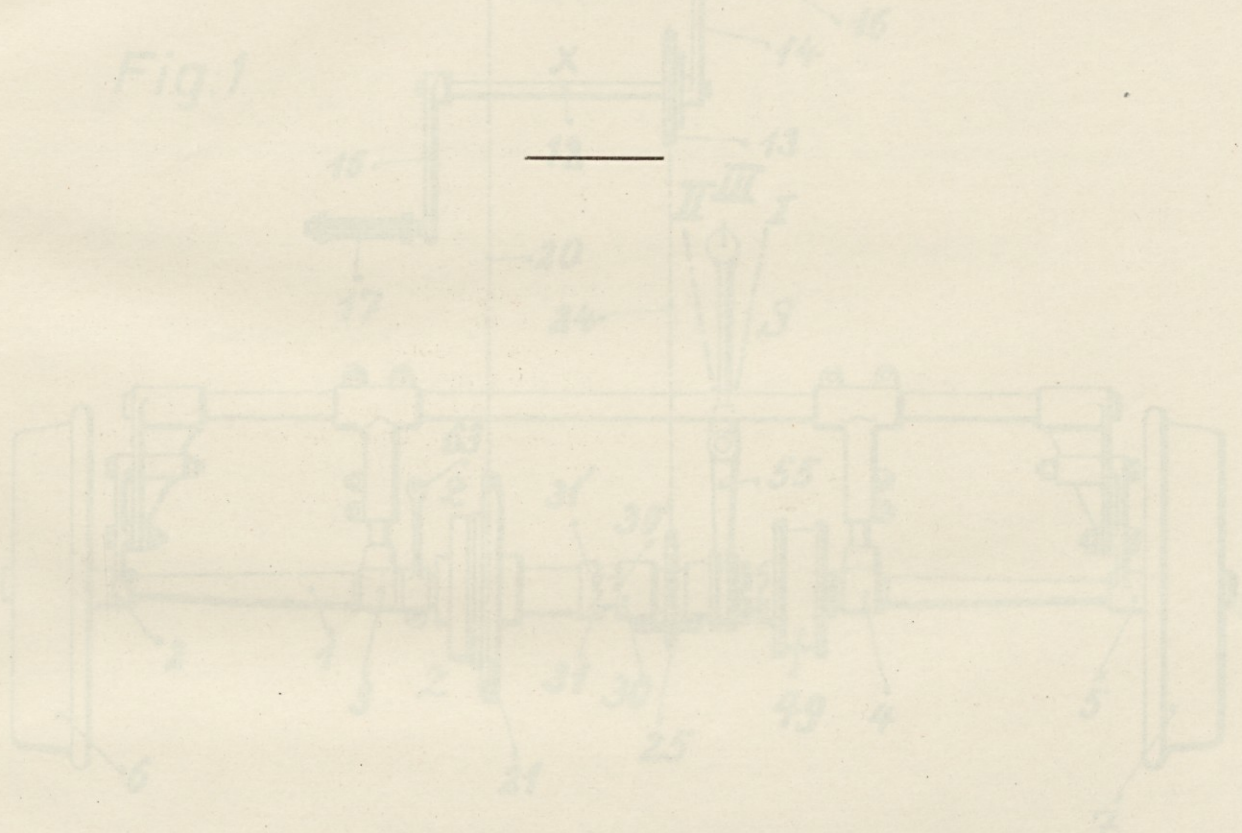

Fig. 2

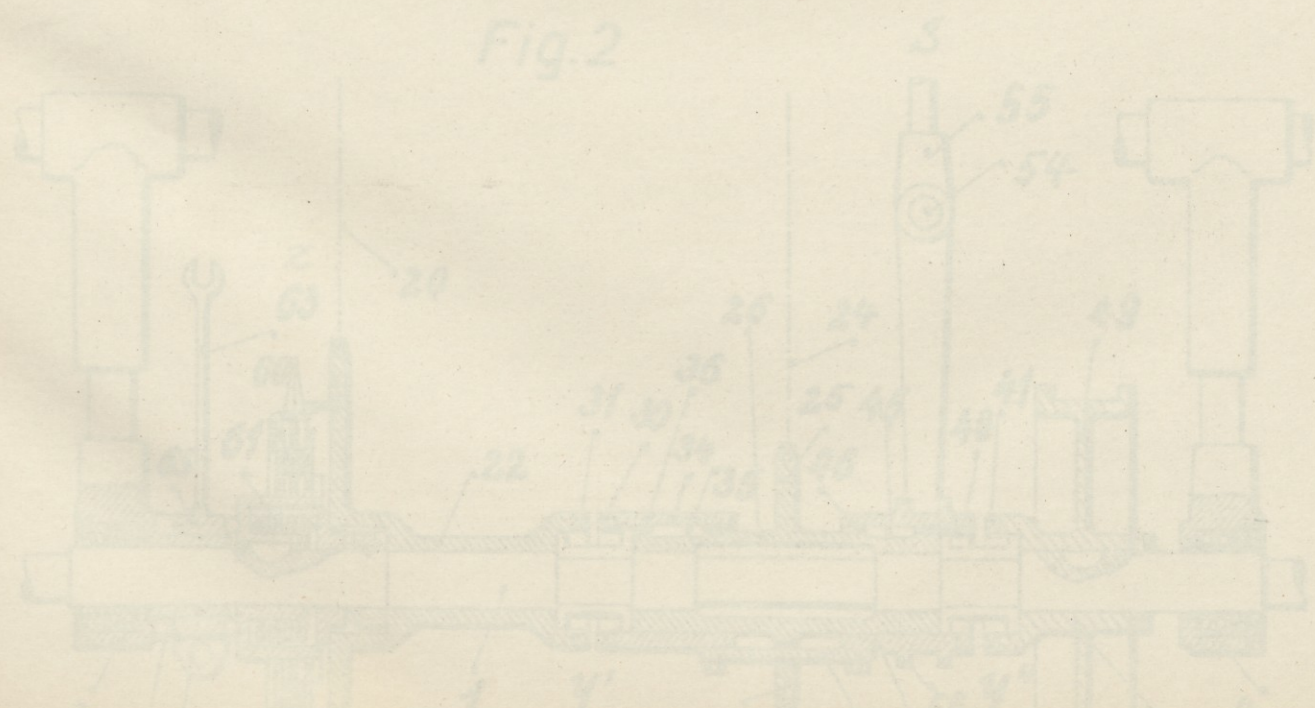

Fig. 1

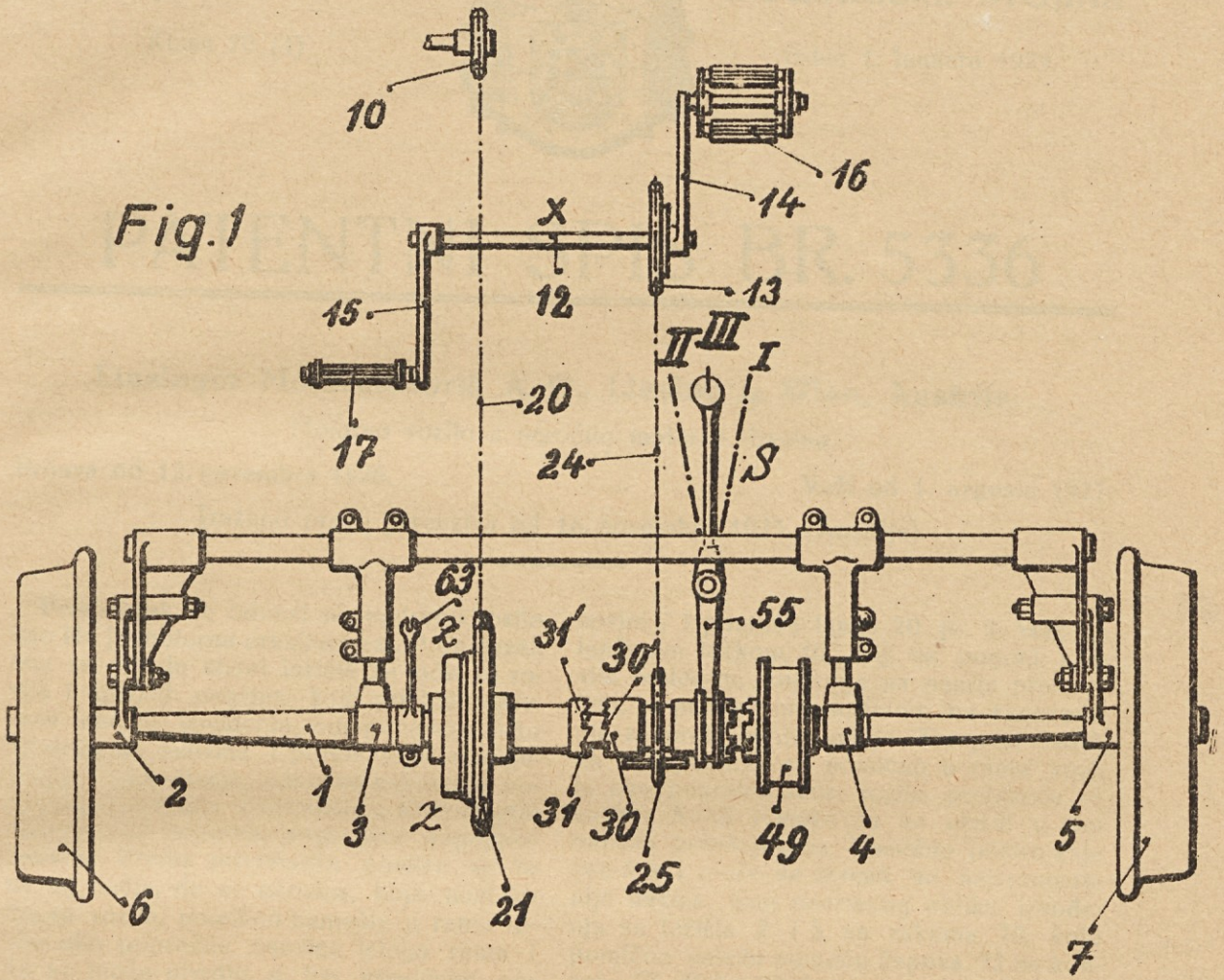

Fig. 2

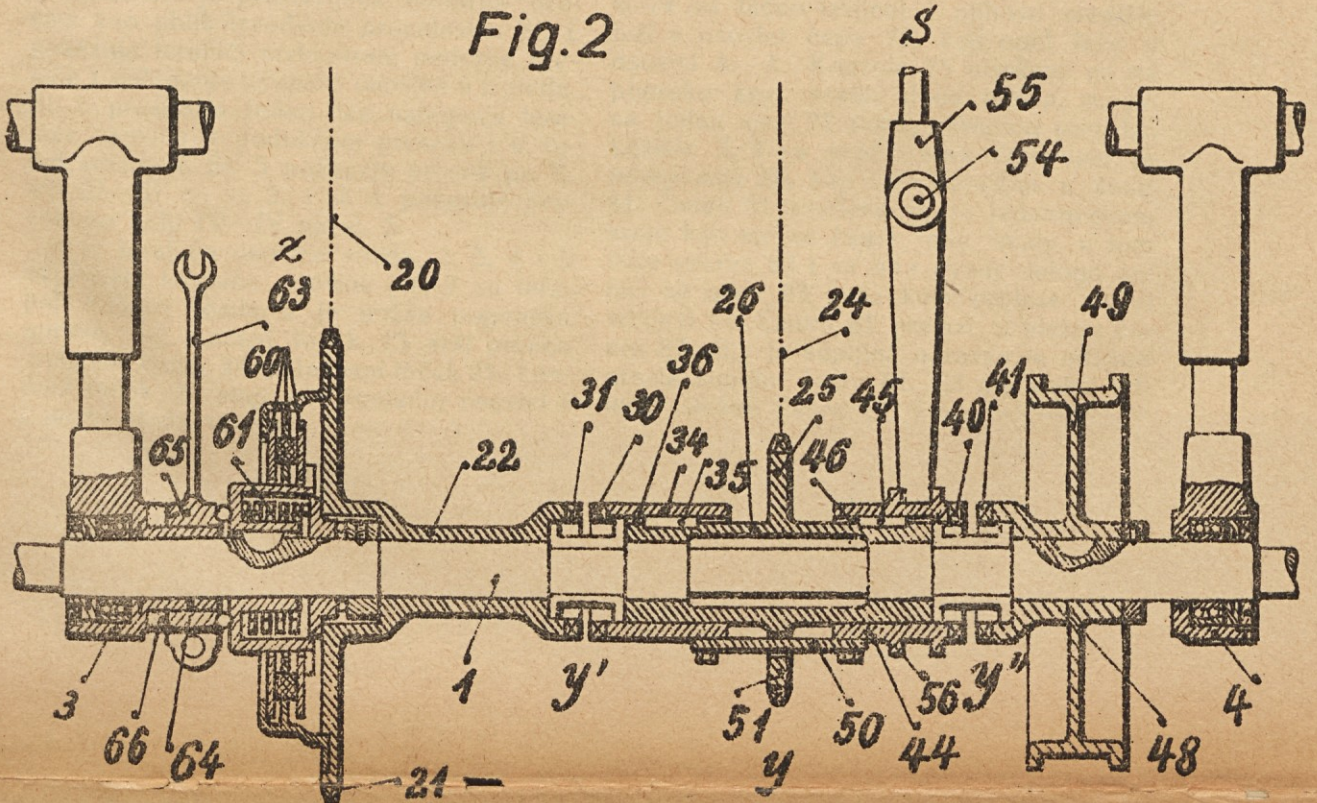

Fig 1

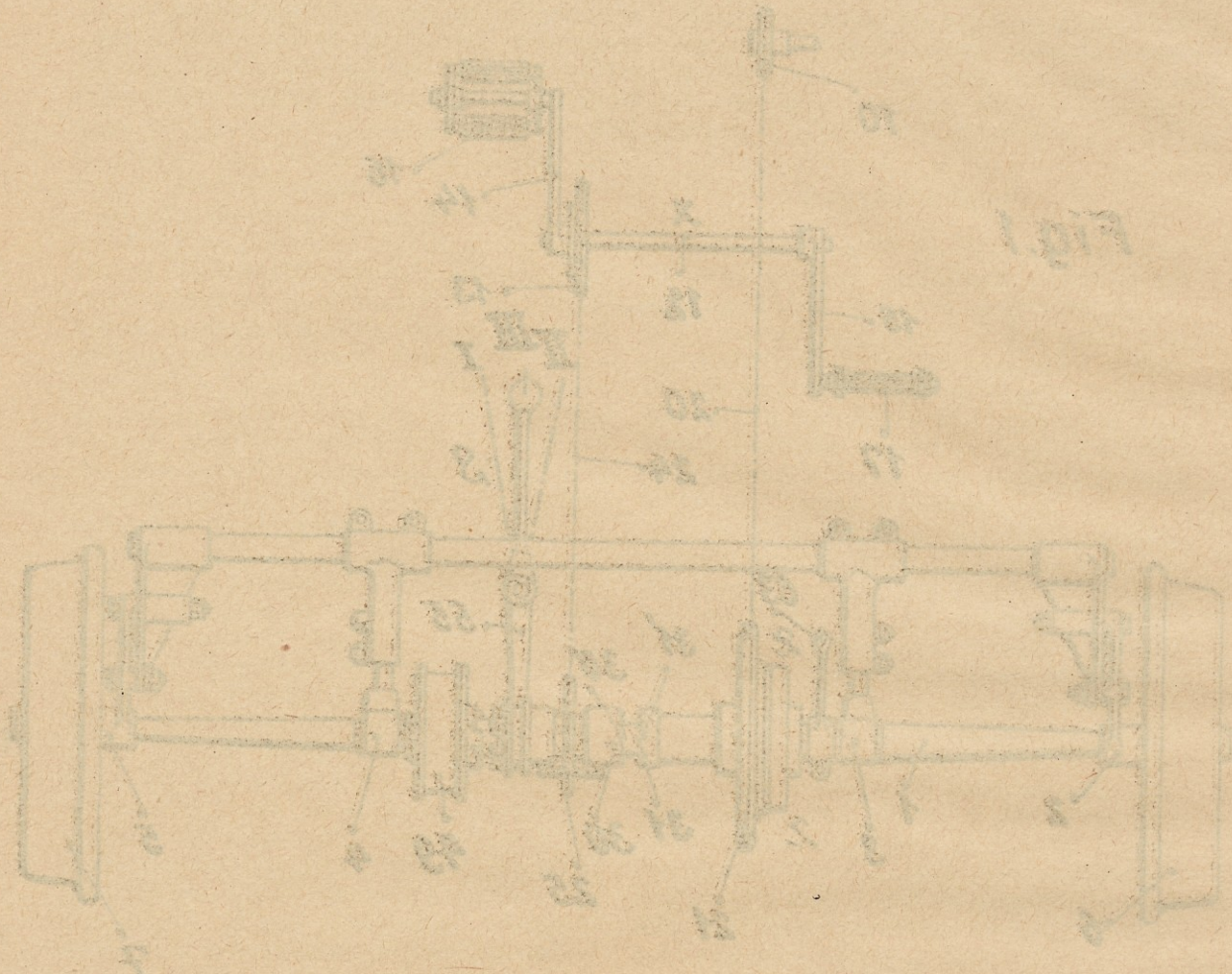

Fig 2

